

РЕШЕНИЕ

№ 20783

гр. София, 14.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 73 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕМИЛИАН ЛЮБ. ЛАКОВ

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ АНТ. СОПОТСКА
като разгледа докладваното от ЕМИЛИАН ЛЮБ. ЛАКОВ Гражданско дело
№ 20221110161946 по описа за 2022 година

Предявени са обективно, кумулативно съединени осъдителни иски по чл.200, ал.1 КТ и по чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ищецът А. Д. Н. моли съда да постанови решение за осъждането на ответника СОФИЯ МЕД АД да му плати следните суми: на осн. чл.200, ал.1 КТ - **10000,00 лв.**, претендирана като част (от общо 20000,00 лв.) обезщетението за претърпените неимуществени вреди от трудова злополука от 19.04.2022 г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба - 11.11.2023 г., до изплащане на сумата; на осн. чл. 86, ал. 1 ЗЗД – **586,16 лв.** – част (от общо 1172,32 лв.) от обезщетението за забава за плащане на обезщетението по чл.200, ал.1 КТ за периода от настъпване на злополуката до подаване на исковата молба, т.е. 19.4.2022 – 11.11.2022 г. и на осн. чл.78, ал.1 ГПК – **1800,00 лв.** – обезщетение за направените по делото разноси, съразмерно на уважените части от иска.

Ответникът СОФИЯ МЕД АД оспорва исковете като неоснователни. Прави възражение по чл.201, ал.2 КТ – твърди, че работникът е допуснал настъпването на злополуката поради неспазване на производствените правила, за които му е провеждан редовен инструктаж за безопасност на труда, но поради груба небрежност от негова страна е допринесъл за

настъпване на трудовата злополука. Оспорва иска по размер, счита че е преувеличен и не съответства на изискването за справедливост при определянето обезщетението. Заявява, че ищецът е обезщетен от застраховател, който е покрил рискът от ангажиране на гражданската отговорност на ответника при настъпване на трудова злополука, поради което на осн. чл.200, ал.4 КТ моли да се съобрази от съда, че ищецът е получил обезщетение от застрахователя - „Дженерали Застраховане“ АД, в размер на 1101,70 лв.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Относно иска по чл.200, ал.1 КТ.

Според този текст работодателят отговаря имуществено за вредите от трудова злополука, в т.ч. и за разликата между пропуснатите ползи и получената пенсия за инвалидност. Отговорността на работодателя е безвиновна. Отговорността осн. чл.201, ал.2 КТ може да се намали ако работникът е допринесъл за настъпване на трудовата злополука поради допусната груба небрежност, но не и да се изключи изцяло. Полученото от последния обезщетение от застрахователя, в изпълнение на задължението му по договор за застраховка с работодателя, покриваща риска от ангажиране на гражданската му отговорност за настъпилата трудова злополука, следва на осн. чл.200, ал.4 ГПК да се вземе предвид и да се приспадне от определения по реда на чл.52 ЗЗД размер на обезщетението по чл.200, ал.1 КТ.

Ето защо, правото на ищеца на обезщетение за претърпяна трудова злополука е обусловено от доказването от негова страна на трудовата злополука, установена по реда на чл.55, ал.1 КСО и претърпените неимуществени вреди в резултат на пряка и непосредствена причинно - следствена връзка от увреждането на здравето му от трудовата злополука. Искът е обусловен още и от доказване от страна на ответника на твърдените от него правоизключващите факти – че ищецът е инструктиран за безопасните и здравословни условия на труд и че с нарушаването им е проявил груба небрежност, с което е допринесъл за настъпването на злополуката, както и че не е спазил правилата за безопасни и здравословни условия на труд и получаването на обезщетение от застрахователя за претърпените от него вреди.

Страните не спорят, че между тях е сключен трудов договор № 2496 от 28.09.2020 г. и Допълнително споразумение № 114 от 30.06.2021 г., по силата на който ищецът се е задължил и е работил на длъжност „старши пещар на металургични пещи“ с код по НКПД 8121-2008 в предприятието на ответното дружество срещу насрещното задължение да му плаща трудово възнаграждение.

Безспорно е и че на 19.4.2022 г. ищецът е претърпял трудова злополука – при откачване на прикачено съоръжение за повдигане на товари показалецът на дясната ръка е притиснат между халката на прикаченото съоръжение и ухото на контейнера, към което е била закрепена. С влязло в сила Разпореждане по чл.55, ал.1 от КСО № 31621 от 05.05.2022 г. на ТП на НОИ – София-град злополуката е призната за трудова.

От приетите по делото съдебно-медицинска експертиза и медицинска документация се установява, че на 19.04.2022 г. ищецът е претърпява следната травма: конквасационна /от размачкване/ травма в областта на дисталната /крайна/ фаланга на показалеца на дясна ръка, като травмата е била с нарушена цялост на кожата — рана с размачкани раневи ръбове и мекотъканен дефект в зоната на дистална интерфалангеална /крайната междуфалангеална/ става, нокътна плочка и ложе, както и с открито, многофрагменстно счупване на крайната фаланга на пръста. Установява се, че поради травмата е била засегната не само функцията на пръста, но и основната функция на ръката – хватателната, като това е било за повече от 30 дни от датата на причиняването □ и от тази гл. т. трудовата злополука е довела до трайно затруднение в движенията на десния горен крайник на ищеца по смисъла на чл. 129, ал. 2 НК (средна телесна повреда). Установява се също, че поради вида и локализацията на травмата се предполага, че след причиняването □ ищецът е изпитвал силна интензивна болка, налагаща медикаментозно обезболяване, като това може да е продължило с месеци в зависимост от индивидуалния праг на болева чувствителност и темп на възстановяване. Посочва се, че задължителна част от лечението на такъв тип травма е обездвижване на пръста (за период от 45 дни), което води до съществено затруднение освен на движението на пръста, така и на основната функция на ръката (хватателната), вкл. с нарушени по обем и сила захват и фини хватателни движения. Посочва се, че до 26.07.2022 г. е имало по-

съществени функционални затруднения за дясната ръка, като ищецът е бил затруднен да изпълнява ежедневните си нужди, но травмата не е била от такова естество, че да налага чужда помощ. След 26.07.2022 г. спазването на такъв режим не е необходимо.

На 7.10.2022 г. е установен непълен обем на движения в крайна междуфалангеална става на показалеца на дясната ръка, но това не води до нарушаване на хватателната функция на ръката и не е налице нарушен по обем и сила захват на ръката, а само се повлиява леко фината хватателна функция. Посочва се също, че е възможно при резки промени на метеорологичните и атмосферните условия и/или физическо натоварване, както и с напредване на възрастта да се усилят болевата симптоматика и функционалните нарушения в пръста на ръката. Посочва се, че не може да се очаква във вр. с тази травма в бъдеще да настъпят усложнения, но е възможно да настъпи по-ранно развитие на дегенеративни изменения в засегнатата крайна интерфалангеална става на пръста.

От показанията на свидетеля Бистра Драгомирова Георгиева, се установява, че за период от няколко месеца след травмата ищецът е бил физически и психически неразположен. Необходима е била употребата на болкоуспокояващи лекарства. Свидетелят е оказвал на ищеца помощ при ежедневното му обслужване. И до датата на разпита й ищецът не може да се възстанови напълно от тази травма. Съдът се доверява на казаното от свид.Георгиева, въпреки че е близка на ищеца, поради което има мотив да е предубедена за изхода на делото, тъй като показанията й съответстват на приетата съдебно-медицинска експертиза и са житейски правдоподобни, непротиворечиви и последователни.

От показанията на свидетеля Полина Петрова Н.а – която работи в предприятието на ответното дружество се съдържат оценки на фактите относно механизма за настъпване на трудовата злополука, които не са възприети лично от нея, а са преразказ и интерпретация на споделеното й от трети неучастващи по делото лица очевидци. Ето защо, съдът не се доверява на казаното от нея за причините за настъпването на злополуката и акцентът й, че вина за това носи ищецът, който в нарушение на правилата за безопасност на труда не е изпълнил дадените му указания и е поставил ръката и пръстът, който е увреден от злополуката, върху забранено за това място докато

кранист е премествал тежките предмети, с които е притиснат и смачкана крайната фаланга на десния показалец на ищеца. Съдът се доверява на казаното от свидетеля, че кранистът е следвало да действа след подаден знак от работника-пещар, в случая ищеца, но не преди това.

Ответникът носи тежестта да докаже правоизключващите факти – че ищецът е проявил груба небрежност и е допринесъл за настъпването на злополуката, както и че не е спазил правилата за безопасни и здравословни условия на труд.

От обясненията на ищеца, дадени по реда на чл.176 ГПК е видно, че същият принципно е бил инструктиран и е знаел, че не трябва да поставя ръката си на злополучното място, на което е премазан пръстът му, като нарушаването на това правило е в разрез с правилата за безопасност на труда. Но в случая вина за инцидентът се носи и от кранистът, който също е действал в нарушение на правилата за безопасност на труда – ръководил е кран, с който е повдигнал тежкия предмет, веригата на който е притиснала и е смачкала пръста на ищеца, без да се съобрази, че не е получил сигнал за това от ищеца. Ето защо, следва да се приеме на осн. на чл.201, ал.2 КТ, че частично е допринесъл поради груба небрежност – неспазване на правилото да не поставя ръката си на мястото, на което може да бъде премазана от съприкосновението на веригата на подемното устройство. Същият е действал самонадеяно поради увереността си, че не би се стигнало до инцидента именно, защото кранистът ще чака неговата команда преди да задейства повдигащото устройство и да постави началото на причинно-следствената връзка, довела до трудовата злополука. Затова неговият принос за настъпване на злополуката следва да се оцени на 1/3, с какъвто размер трябва да се намали обезщетението. С толкова е допринесъл и кранистът.

По висок процент на приноса на ищеца не следва да се определя и поради установеното по делото обстоятелство, че свид.Полина Н.а обстоятелство, че след трудовата злополука ищецът е канен със задна дата да разписва инструктажните документи, което показва формален подход на провеждане на инструктажите, а не периодични действия за обучение на персонала да спазва тези правила в изпълнение на задължението на работодателя по чл.281 КТ. Особено показателно за пренебрегването на тези задължения на работодателя е, че от показанията на неговата служителка -

свид.Н.а, се установява, че работодателя не би спрял да работят и работници, които не са преминали през обучение и инструктаж за безопасни и здравословни условия на труд. Това без съмнение е принос и то страна на работодателя за настъпване на процесния инцидент поради непълноценното изпълнение на задълженията му за обучение и инструктиране на работниците си, в т.ч. и ищеца за безопасни и здравословни условия на труд в предприятието.

От представените от ответника писмени доказателства (Искане за плащане по застрахователна полица № 0116220126000365, ведно с декларация на застрахованото лице от 05.08.2022 г.; Удостоверение от „Дженерали застраховане“ АД с изх. № 310003813/28.04.2023 г., ведно с преводно нареждане за изплатена сума) се установява, че във връзка с процесната трудова злополука от страна на „Дженерали Застраховане“ АД е заплатено в полза на ищеца застрахователно обезщетение в размер на 1101,70 лв., която сума следва да бъде приспадната от дължимото се в полза на ищеца обезщетение на основание чл. 200, ал.4 КТ.

Относно размера на обезщетението следва да се приложи правилото по чл.52 ЗЗД, според, което обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. размерът на обезщетението се определя според вида и тежестта на причинените телесни и психични увреждания - това са фактите и обстоятелствата, които имат пряко значение за размера на предявения иск - продължителността и интензитета на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, стигнало ли се е до разстройство на здравето (заболяване), а ако увреждането е трайно - медицинската прогноза за неговото развитие /решение № № 39 от 22.02.2016 г. по гр. дело № 4374/2015 г. на III г.о., решение по гр.д. №2721/13 г. на четвърто г.о., р. по гр.д. №6375/14 г. на четвърто г.о. и др./. Характерът на увреждането има решаващо значение при преценката на съда относно размера на обезщетението за неимуществени вреди от непозволено увреждане. С оглед това разбиране, при определяне на този размер съдът следва да вземе предвид всички обстоятелства, които имат отношение към твърдяните от ищеца неимуществени вреди. В този смисъл са решение № 337/22.06.2010 по гр.д. №1381/2009 г. на ВКС, IV г.о., решение от 26.05.2010 г. по гр.д. №1273/2009 г. на ВКС, III г.о., решение №532/24.06.2010 г. по гр.д. №1650/2009 г. на ВКС, III г.о., решение №149/02.05.2011 год. по гр.д. №574/2010 г. и решение № 29

от 05.03.2012 г. по гр. дело №170/2011 г. на III г.о. и др.

Приема се, че във всички случаи правилното прилагане на чл.52 ЗЗД при определяне на обезщетенията за неимуществени вреди от деликт е обусловено от съобразяване на указаните в постановлението общи критерии – видът и степента на увреждането, прогнозата за развитие на заболяването, намаляването на работоспособността, възрастта на пострадалия, както и съпричиняването за настъпването на вредоносния резултат. Тези критерии са възприети и във формираната по реда на чл.290 ГПК задължителна практика на Върховния касационен съд по приложението на чл.52 ЗЗД, която приема, че справедливото възмездяване на настъпилите от деликта вреди изисква задълбочено изследване на общите и на специфичните за отделния спор правнорелевантни факти /решение № 144 от 19.12.2014 г. по т.д. № 3761/2013 г. на I т.о., решение № 83/06.07.2009г. по т.д. №795/2008г. на II т.о., решение №95/24.10.2012г. по т.д. № 916/2011г. на I т.о., решение № 154/30.10.2012г. по т.д. № 807/2011г. на II т.о. и др./.

Съдебната практика (така например решение Решение №127 по гр.д. №3724/2017 г. по описа на ВКС, IV ГО) по повод на сходни телесни увреждания при трудова злополука приема, че справедливият размер на обезщетението за претърпени неимуществени вреди от подобен характер е в диапазона от 20000 - 30000 лв. Предвид общоизвестното обстоятелство, че след от възникването на вземането на ищеца по чл.200, ал.1 КТ и след предявяване на исковата молба е настъпила голямо обезценяване на паричните средства (инфлация) над 30 %, което обстоятелство трябва да се вземе предвид на осн. чл.235, ал.3 ГПК, следва обезщетението да се определи към горната му граница по критериите на установената съдебна практика и предявеният иск. Това е справедлив размер в съответствие със социално-икономическата обстановка в страната и би обезщетил претърпените от ищеца физически, психически и болки и страдания, социални и битови неудобства и крайно негативната промяна в начина му на живот, намалената му работоспособност, естетическата деформация на увредения пръст, невъзможността пълноценно да го движи обстоятелството, че се касае за показалец на активната дясна ръка.

Приносът на ищеца за настъпване на злополуката следва да се оцени и след намаляване на обезщетението по реда на чл.201, ал.2 КТ от 30000 на

20000,00 лв. и приспадане на осн. чл.200, ал.4 КТ на получената от застрахователя сума от 1101,70 лв. – да се приеме, че размерът на обезщетението следва да е 18898,30 лв. Искът е предявен като частичен – за сумата от 10000,00 лв., поради което следва да се уважи изцяло.

Относно иска по чл.86, ал.1 ЗЗД.

Правото на ищеца на обезщетение за забава за плащането на главното вземане е обусловено от доказването на фактите по главния иск, периода на забавата и размера на обезщетението за забава. В процесния случай фактите по главния иск за доказани, забавата за обезщетяването на вредите започва от трудовата злополука – 19.4.2022 г., до подаване на исковата молба. За този период съдът установи по реда на чл.162 ГПК, че размерът на законната лихва е равен на претендираната сума, поради което този иск също следва да бъде уважен изцяло за сумата от 586,16 лв.

Относно направените по делото разноси:

На осн. чл.78, ал.1 ГПК ответникът е задължен да плати на ищеца направените по делото разноси, съразмерно на уважената част от иска – изцяло – 1800,00 лв.

На осн. чл.78, ал.6 ГПК ответникът е задължен да плати по сметна Софийския районен съд сумата от 450,00 лв. – държавна такса и 450,00 лв. – обезщетение за направените по делото разноси от бюджета на съда за възнаграждение на вещо лице.

Предвид изложеното, Софийският районен съд,

РЕШИ:

ОСЪЖДА ответника „СОФИЯ МЕД“ АД с ЕИК 130144438, със седалище и адрес на управление: гр. София, кв. „Гара Искър“, ул. „Димитър Пешев“ № 4 да плати на ищеца А. Д. Н. с ЕГН: ***** и адрес: гр. София, ж.к. „Красна поляна“ № 2, бл. 7, вх. „А“, ап. 14 следните суми:

на осн. чл.200, ал.1 КТ - **10000,00 лв.**, претендирана като част (от общо 20000,00 лв.) обезщетението за претърпените неимуществени вреди от трудова злополука от 19.04.2022 г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба - 11.11.2023 г., до изплащане на сумата

на осн. чл. 86, ал. 1 ЗЗД – **586,16 лв.** – част (от общо 1172,32 лв.) от

обезщетението за забава за плащане на обезщетението по чл.200, ал.1 КТ за периода от настъпване на злополуката до подаване на исковата молба, т.е. 19.4.2022 – 11.11.2022 г.

на осн. чл.78, ал.1 ГПК – **1800,00 лв.** – обезщетение за направените по делото разноси, съразмерно на уважените части от иска.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.1 ГПК ответника „СОФИЯ МЕД“ АД с ЕИК 130144438 да плати по сметка на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД следните суми: **450,00 лв.** – държавна такса и **450,00 лв.** – обезщетение за направените по делото разноси от бюджета на съда за възнаграждение на вещо лице.

Решението подлежи на обжалване по реда на Глава двадесета от ГПК – с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се връчат на страните на съдебните им адреси!

Съдия при Софийски районен съд: _____